

نکوهش قرض گرفتن در روایات/ ضرورت سامان دادن زندگی با درآمد جاری

طبق آموزه‌های اسلام، فرد باید زندگی خود را به گونه‌ای سامان دهد و نیازهای خود را به گونه‌ای تأمین کند که کمتر ناچار شود قرض بگیرد، زیرا با دریافت قرض، در واقع اقدام به هزینه‌کردن درآمد آینده خود کرده است و به همین جهت گرفتن قرض کراهت دارد.

طبق آموزه‌های اسلام، فرد باید زندگی خود را به گونه‌ای سامان دهد و نیازهای خود را به گونه‌ای تأمین کند که کمتر ناچار شود قرض بگیرد، زیرا با دریافت قرض، در واقع اقدام به هزینه‌کردن درآمد آینده خود کرده است و به همین جهت گرفتن قرض کراهت دارد.

حجت‌الاسلام والمسلمین محمود عیسوی، معاون دانشکده اقتصاد دانشگاه علامه طباطبائی در گفت‌وگو با خبرگزاری قرآنی ایران (ایکنا)، به بیان جایگاه قرض‌الحسنه در آموزه‌های دینی پرداخت و ضمن اشاره به ویژگی‌های مثبت اقتصادی آن، تبعات قرض گرفتن و موضع ائمه معصومین(ع) نسبت به آن را مورد بحث قرار داد.

وی با مقایسه صدقه و قرض‌الحسنه بر اساس منابع دینی، اظهار کرد: در آموزه‌های اسلامی روایات زیادی وجود دارد که قرض‌الحسنه بیش از صدقه مورد تشویق قرار گرفته است که دلیل آن چنین است که اولاً شخصیت فرد قرض‌گیرنده بیشتر حفظ شود و همچنین موجب افزایش انگیزه‌های فعالیت اقتصادی در افراد می‌شود که بتوانند بازپرداختی داشته باشند.

معاون دانشکده اقتصاد دانشگاه علامه طباطبائی ادامه داد: در صدقه ولو آن‌که به افراد نیازمند داده می‌شود، بازپرداختی وجود ندارد و بر همین اساس، انگیزه اقتصادی بالایی در افراد ایجاد نمی‌کند. نکته دیگر این است که قرض گرفتن کراهت دارد و بهتر است که انسان تا جایی که می‌تواند قرض نگیرد. در واقع قرض دهنده دارای پاداش است و قرض‌گیرنده توصیه به عدم دریافت قرض شده است.

در قرض دادن تلاش بر این است که مشکلی از افراد حل شود و به جهت عدم وجود ربا در آن، فشاری هم بر قرض‌گیرنده وارد نمی‌کند و به همین جهت مورد توصیه قرار گرفته است.

وی با تأکید بر این‌که هر قرضی قرض‌الحسنه نیست، خاطرنشان کرد: اگر قرض برای خدا باشد، قرض‌الحسنه به حساب می‌آید و در غیر این صورت قرض‌الحسنه نیست. در قرض‌الحسنه نیت اهمیت ویژه‌ای دارد و هیچ نوع مازادی بر بازپرداخت نباید در آن باشد که این برای جلوگیری از ربا دادن و ربا گرفتن است و اگر قرضی با ربا همراه باشد، از محرم‌ترین محرمات است.

عیسوی با بیان این‌که در تعالیم دینی و آیات قرآن و روایات ائمه معصومین(ع) قرض ربوی به شدت نهی شده است، گفت: از این جهت، راه قرض دادن بسیار روشن و شفاف در آموزه‌های دینی مطرح شده است. در قرض دادن تلاش بر این است که مشکلی از افراد حل شود و به جهت عدم وجود ربا در آن، فشاری هم بر قرض‌گیرنده وارد نمی‌کند و به همین جهت مورد توصیه قرار گرفته است.

وی ادامه داد: از سوی دیگر، قرض‌گیرنده باید زندگی خود را به گونه‌ای سامان دهد که کمتر زیر بار قرض گرفتن برود و نیازهای خود را به گونه‌ای تأمین کند که کمتر ناچار شود قرضی بگیرد، زیرا با دریافت قرض، در واقع اقدام به هزینه‌کردن درآمد آینده خود کرده است و به همین جهت گرفتن قرض کراهت دارد.

عضو هیئت علمی دانشگاه علوم اقتصادی همچنین خاطرنشان کرد: اگر افراد سطح زندگی خود را با درآمد خود تنظیم نکنند و با بیش از درآمد خود تنظیم کنند، قطعاً دچار مشکلات می‌شوند و گرفتن قرض از آن جهت که به این مسئله دامن می‌زند نکوهش شده است و افراد توصیه شده‌اند که مگر در مواقع اضطرار مبادرت به آن نکنند.